

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

בפני **כבוד השופטת דנה מרשק מרום**

בעניין: **מדינת ישראל – באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה) וע"י עו"ד נועם עוזיאל**

המאשימה

נגד

דוד לוי - בעצמו

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע בהכרעת-דין מיום 29.6.21 ולאחר שמיעת ראיות, בביצוע ריבוי עבירות של **גניבה בידי מורשה** לפי סעיף 393 + 383 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 [להלן: "חוק העונשין"], 11 עבירות של **השמטה מתוך דו"ח על פי הפקודה כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח** לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] [להלן: "הפקודה"] וריבוי עבירות של **מרמה ערמה או תחבולה** לפי סעיף 220(5) לפקודה.
2. הרקע הכללי ועובדות האישומים פורטו בהרחבה בהכרעת-הדין, ואחזור עליהם בתמצית.
הנאשם הוא עורך-דין, אשר משנת 2001 ועד לשנת 2011 ייצג את רשות המיסים בשלל תיקי הוצאה לפועל, כב"כ הזוכה וככונס נכסים על פי חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז – 1967 [להלן: "חוק ההוצאה לפועל"] על פי מינויי רשמי ההוצאה לפועל לשם גביית חובות של נישומים לרשות המיסים.
בתקופה הרלוונטית שלח הנאשם ידו בכספים בהיקף של 15,571,688 ₪, אותם קיבל לידי הנאמנות ממכירה ומימוש נכסי חייבים בהיותו כונס נכסים, אולם לא העבירם לתיק ההוצאה לפועל ולזוכה - רשות המיסים, אלא נטל אותם לכיסו, שלא כדין, במרמה ובגניבה. בגין מעשים אלו הורשע באישום 1 בביצוע ריבוי עבירות של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 383(א) + 393(2) לחוק העונשין.
בין השנים 2011 - 2012, בעת שהנאשם שימש מנהל עזבון המנוח ברנרד רפאל שניצר ז"ל, מכר הנאשם דירה בחולון לבקשת בתו של המנוח – הגב' מיטל קלינגר, שלח ידו בגניבת יתרת תשלומי הדירה על סך 390,000 ש"ח אותם החזיק בנאמנות, ונמנע מלהעבירם לגב' קלינגר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

בגין מעשים אלו הורשע באישום 2 בביצוע עבירה נוספת של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 383(א)(2) + 393(2) לחוק העונשין.

באותה תקופה, בין השנים 2011 – 2012, בעת שהנאשם שימש מנהל עזבון המנוח צבי קלינגר ז"ל, מכר דירה באילת לבקשת היורשים, שלח ידו בגניבת כספי תקבולי מכירת הדירה על סך של 106,083 ₪, אותם החזיק בנאמנות, ונמנע מלהעבירם ליורשי המנוח. בגין מעשים אלו הורשע באישום 3 בביצוע עבירה נוספת של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 383(א)(2) + 393(2) לחוק העונשין

במהלך שנת 2007, בעת שהנאשם שימש כבא-כוחו של בעל נכס לצורך מכירתו, נטל לעצמו שלא כדין כספי ערבות בסך 395,000 ₪. בגין המעשים המפורטים באישום 4, הורשע בביצוע עבירה של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 383(א)(2) + 393(3) לחוק העונשין.

באישום 5, הורשע הנאשם בביצוע עבירות מס הכנסה בסך כולל של 8,614,104 ₪.

ראיות לעונש

3. מטעם התביעה לא הובאו ראיות לעונש.
4. מטעם ההגנה התייצב עו"ד שגיא פרייס, אשר עבד במשרדו של הנאשם החל משנת 2000 עד שנת 2012. ביקש שלא להתייחס למעשים המיוחסים לנאשם, וסיפר כי במהלך העסקתו התרשם שהנאשם אדם טוב, מאוד נעים, לבבי, עוֹטף ואבהי, ועל כן נשאר לעבוד עימו במשך 12 שנים. הוסיף, כי הנאשם נתן לעובדיו יד חופשית ונתן אמון בסובבים אותו. סיפר שהיה מאוד עצמאי בעבודתו (ועבד בעיקר מול בנק איגוד ומנהל מקרקעי ישראל, לא מול רשות המסים), תחושתו היתה שהנאשם אדם הגון, איש משפחה, אשר דאג מאוד לילדיו ולגרושתו. תיאר את הפער בין ההתנהלות המתוארת בהכרעת-הדין לבין האדם שהכיר.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה הדגיש, כי הפרשה בה הורשע הנאשם היא חסרת תקדים בישראל, וכי מעולם לא הגיע לבית-משפט מקרה בו עורך-דין גנב כספי נאמנות במספר כה רב של מקרים: גניבה מ-49 תיקי הוצל"פ במשך 10 שנים הוא אירוע חסר תקדים, גניבת כספי נאמנות על-ידי עורך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

דין בהיקף של כ- 17 מיליון ש"ח בערכים נומינליים גם הוא חסר תקדים, והעלמת הכנסות בהיקף של כ- 8.5 מיליון ₪ גם הוא חסר תקדים.

בא-כוח המאשימה פירט באשר לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם והרחיב באשר לנסיבות ביצוע העבירות המצויות ברף חומרה גבוה.

באישום הראשון, המדובר על תכנון מוקדם ובהתנהלות שיטתית, במסגרתה הנאשם היה פונה אל ראש ההוצל"פ בפניות מסודרות מעוררות אמון, מבקש אישור על כל עסקת מכר, להוצאות שמאות, שכ"ט וכן לחלוקת התמורה - אך ברוב המקרים נמנע מחלוקה. הנאשם היה מודע להעדר הפיקוח עליו, אך לרוע מזלו, לאור שינויים במערכות הרלבנטיות, מעשי המרמה צפו ועלו. הנאשם גרם לנזק עצום במעשיו, כאשר בכל תיקי ההוצל"פ שנשארו פתוחים הצטברו חובות, ובשל מעשי הנאשם לא ניתן לבטל את החוב במערכת. הנאשם המציא מיני סיפורים כדי לתרץ את מעשיו, אשר נדחו בהכרעת-הדין.

לגבי אישומים 2 ו-3, טען ב"כ המאשימה, כי די במעשים רעים אלו כדי לבסס עונש של מספר שנות מאסר, כאשר הנאשם ניצל חולשתה של משפחה על כל נתוניה המורכבים ואת האמון שנתנו בו.

אשר לאישום 4, טען ב"כ המאשימה כי הוא אינו עוסק בליבת העיסוק של הנאשם כעורך-דין, אלא במיזם של מכרזים שהקים הנאשם למכור נכסים, המתלונן מסר לו למכירה נכס יוקרה בהרצליה, והנאשם גנב את כספו כמתואר בהכרעת הדין. במקרה זה, המתלונן אדם חזק ומבוסס, הגיש תביעה אזרחית נגד הנאשם, קיבל פסק דין עליו ערער הנאשם, ולמעט סכום כסף מסוים שהצליח לגבות מהנאשם בהוצל"פ, נותר ללא הכסף.

אשר לאישום 5 טען ב"כ המאשימה, כי המדובר בהעלמות מס שקיימת בהן חומרה מיוחדת, שכן גם עורך-דין שגונב כסף מלקוח יכול להוציא חשבונית שכ"ט.

ב"כ המאשימה טען כי יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אישום, ולאחר שהפנה לפסקי-דין שונים, עתירתו היא כדלקמן: באשר לאישום הראשון טען למתחם עונש הולם שנה בין 9 ל- 12 שנות מאסר; באשר לאישום 2 טען למתחם עונש הולם שנה בין 3 ל- 5 שנות מאסר; באשר לאישום 3 טען למתחם עונש הולם שנה בין 18 ל- 32 חודשי מאסר; באשר לאישום 4 טען למתחם עונש הולם שנה בין 24 ל- 36 חודשי מאסר; באשר לאישום 5 עתר לקבוע מתחם עונש הולם שנה בין 30 ל- 50 חודשי מאסר.

ב"כ המאשימה התייחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות והדגיש, כי המדובר במי שניהל הליך הוכחות ארוך, אשר ביקש דחיות להזמנת עדים שלבסוף לא הוזמנו, להגשת מסמכים שלא הוגשו, ולסיכומים והשלמות שלא הוגשו, כשעד היום אינו לוקח אחריות על מעשיו הקשים. במיוחד הדגיש, כי הנאשם לא הביע מילה אחת של אמפתיה לבני משפחת קלינגר, כאשר המדובר בגניבה מכוערת מהאביון והחלש ביותר. הנאשם לא עשה מאמץ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 42814-10-14 מדינת ישראל נ' לוי

להחזיר "שקל אחד" לקורבנותיו, לרבות לא לאזרחים הפרטיים בהם פגע, ולא פעל להסרת המחדל בהקשר של עבירות המס.

אשר לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, ציין ב"כ המאשימה שהעבירות בוצעו עד לשנת 2012; התלונה הראשונה באישום הראשון הוגשה ביוני 2012, תלונות משפחת קלינגר הוגשו החל מנובמבר 2013 ועד ליוני 2014, תלונות משה אביטל נושא אישום 4 הוגשה במרץ 2014; מכתב השימוע נשלח לנאשם ביום 28.8.14 וכתב האישום הוגש ביום 26.10.14 – כך שלא היה כל שיהוי מצד מערכת האכיפה או התביעה. לעומת זאת, הנאשם ניהל את המשפט באופן שגרם להימשכותו, סירב לייצוג – על אף שהמדינה העמידה לרשותו עורכי-דין טובים ומוערכים, וחקר בעצמו חקירות ממושכות ולא רלבנטיות. הסיבה לאופן ניהול המשפט אינה פסיכיאטרית, אלא נוקשות של הנאשם, אשר העלה אשמות בדויות נגד המדינה, נגד לקוחותיו, נגד בכירי רשות המיסים, משפחות פשע מדומיינות, מנהל חיים ברשתות החברתיות כקורבן, כחושף שחיתויות מדומיינות, ואינו מגלה אפילו מעט חמלה כלפי לקוחותיו אותם רושש מנכסיהם.

בסופו של יום, סבור ב"כ המאשימה כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם בצמרת המתחמים שנקבעו, וגם אם יש לבצע חפיפה מסוימת, הרי שהעונש צריך לעלות על 12 שנות מאסר בפועל, לצד פיצויים לבני משפחת קלינגר – גם על-מנת שיועבר מסר הרתעתי לציבור עורכי-הדין בכללותו.

6. הנאשם, שהתעקש גם בשלב זה לייצג את עצמו, חזר על טענות קונספירציה שהשמיע לאורך כל משפטו, המשיך להפנות אצבע מאשימה כלפי אחרים, לא הביע מילה של אמפתיה לנפגעי העבירות והציג עצמו כקורבן וכמייצג קהל של נפגעי שחיתות.

7. אציין, כי בסיום הדיון של יום 14.10.21, במהלכו נשמעו הטיעונים לעונש, הצעתי לנאשם דחייה נוספת על-מנת שישכור שירותיו של עורך דין מטעמו על-מנת שטיעונו לעונש יוצג בצורה מקצועית. חרף האמור, לא הוגשה כל בקשה בנושא זה, הנאשם לא פעל על-מנת שיהיה מיוצג (אך המשיך להגיש העתקים של פניות ליועץ המשפטי לממשלה), ועל כן גזר-הדין ניתן במועד שנקבע מראש.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

דיון והכרעה

8. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. טרם קביעת מתחם העונש ההולם, יש לקבוע האם המעשים המיוחסים לנאשם המפורטים על-פני מספר אישומים, מהווים אירוע אחד או מספר אירועים שונים. המבחן הנוהג בשאלה האמורה הוא **"מבחן הקשר ההדוק"** אשר אומץ בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל [29.10.2014] ובפסיקה שניתנה בעקבותיו (ראו, למשל: ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל [29.12.14], ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' זלאל [3.9.2015]). בפסיקה זו נקבעו מבחני עזר לבחינת הקשר ההדוק, במסגרתם ניתן לבחון אפיון של תכנון, שיטתיות, האם העבירות התרחשו בסמיכות זמן או מקום, האם ביצועה של עבירה אחת נועדה לאפשר ביצועה של אחרת, כאשר קיומה של נסיבה אחת או יותר עשויה להעיד על קשר הדוק בין העבירות וללמד כי עסקינן באירוע אחד. בהתחשב בפסיקה ובמבחני העזר, מקובלת עליי גישת ב"כ המאשימה לפיה, נכון יהיה לקבוע מתחם עונש הולם נפרד עבור כל אישום.

10. הנאשם במעשיו פגע במספר ערכים מוגנים, במרכזם הפרת האמון הבסיסי בין עורך-דין ללקוח, אשר פוגעת במקצוע עריכת-הדין ובתדמיתו. עורך-דין המקבל לידיו כספי לקוח ממכירת נכס נדל"ן אמור להיות "המבצר" של הנאמנות, גורם שאין מקום לפקפק אחר יושרו – ובוודאי שלא לחשוד כי יגנוב כספי נאמנות. לא ניתן לקיים עסקאות נדל"ן ללא הפונקציה של עורך-דין המשמש כנאמן, כך שהנאשם במעשיו אף גרם לפגיעה רחבה יותר בכלכלה. במישור הפרטני, הנאשם מעל באמון אזרחים פרטיים בעסקאות המהוות אירוע מכונן בחייהם, וכן ברשויות המדינה אשר נתנו בו מבטחם בעת ששימש ככונס נכסים. הפגיעה בערכים מוגנים אלו, הנוגעים לעבירות שביצע הנאשם כנאמן, היא בעוצמה גבוהה ביותר:

"משנה משקל יש לתת לכך שהמערער הוא עורך דין, שנאמנות ויושר אמורים להיות נר לרגליו. ללא שמירה על האמון הבסיסי בין עורך דין ללקוחו לא יוכל לסכון מקצוע עריכת הדין, וחמור מכך – אנשים לא יוכלו לתת מבטחם בעורכי דין חרף הצורך להיזקק לשירותים משפטיים לשם הגנה על זכויותיהם... בנוסף לכך, בנסיבות העניין המערער פגע בשורה של אינטרסים חשובים, בכל הנוגע ליחס של גורמים מסחריים זרים הבוחרים להתדיין בישראל, כמו גם בכל הנוגע לעבירות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

המס והלבנת ההון שעבר (ראו בע"פ 1082/14 אשרף ג'סאר נ' מדינת ישראל [23.7.15], פסקה 30, להלן: "ע"פ ג'סאר").

אשר לעבירות שביצע הנאשם כמנהל עיזבון ייאמר עוד, כי הנאשם פגע בזכרם של המנוחים וברצונם באשר לגורל רכושם לאחר מותם, כשגם במעשים אלו הפגיעה היא בעוצמה גבוהה תוך גרימת נזק למעמד מקצוע עריכת הדין והפרת האמון כלפי הנפגעים הישירים ובתי המשפט:

"מקבץ הנתונים האמורים מצביע על חומרה מופלגת במעשי המעילה של המערער. לחומרה זו כמה רבדים: הרובד הראשון והמידי – כרוך בעצם הפגיעה הרכושית האנושה בעיזבון וביושרים, אשר מצאו עצמם בלא נכסים שהותירה אחריה המנוחה. המעילה בכספי העיזבון בודאי מהווה פגיעה בזכרה של המנוחה, ובערך החברתי והמשפטי המקדש את רצון האדם לגבי גורל רכושו לאחר מותו; רובד אחר של חומרה כרוך בהפרת האמון המיוחד המוטל על מנהל עיזבון כלפי העיזבון וכלפי הנהנים הכרוך בביצוע התפקיד. בנשיאה בתפקיד מנהל עיזבון מתחייב בעל התפקיד כלפי הנהנים כי יפעל בשקידה, במיומנות, בתום לב ובטוהר מידות בניהול העיזבון לטובתם ולרווחתם. שליחת יד בכספי עיזבון בידי מנהל עיזבון לטובתו האישית מהווה סטייה עמוקה ומהותית בחובת האמון של בעל התפקיד. פגיעה זו כרוכה לא רק בהפרת האמון כלפי הנהנים מהעיזבון, אלא עניינה גם בהפרת חובה שבעל התפקיד חב כלפי הציבור וכלפי בית המשפט שאישר את מינויו והטיל עליו בכך חובת תום לב מיוחדת בביצוע תפקידו. ואחרון – המערער הינו עורך דין, החב חובות אתיקה מקצועית מכח השתייכותו לציבור עורכי הדין. העבירות החמורות שעבר פוגעות בכללי יסוד של הגינות ויושר החלים על עורך דין, וגרמו פגיעה קשה למעמד מקצוע עריכת הדין, ולדמותו של ציבור עורכי הדין בעיני הציבור בישראל. הן יצרו סדק של אי אמון בהגינות וביושרה המוחלטים הנדרשים מעורך דין המקבל על עצמו תפקיד אמון מיוחד. (ע"פ 10996/03 פנחס נרקיס נגד מדינת ישראל [27.11.06], פסקה 23, להלן: "ע"פ נרקיס").

באשר לעבירות המס, נקבע כי:

"העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס – פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור" (רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל [15.4.04], פסקה 6).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

גם ברובד זה, הפגיעה בערכים הגבוהים היא בעוצמה מוחשית, נוכח הסכומים המדוברים ושיטות ההעלמה שהוכחו על-ידי המאשימה.

11. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, ייאמר באופן כללי, כי כפי שטען ב"כ המאשימה, עסקינן במסכת מעשים חמורה ביותר של עורך-דין, אשר מעל באמון לקוחותיו – רשות ציבורית ואזרחים פרטיים – באופן מרמתי, מתמשך ומתוכנן, תוך גניבת כספים בסכומים עצומים לצד העלמת הכנסותיו.

12. אשר לאישום הראשון, הוא האישום המתייחס להתנהלותו של הנאשם כמייצג של רשות המיסים וככונס נכסים על-פי חוק ההוצל"פ ומינוי רשמי ההוצל"פ, התייחסתי בהרחבה בהכרעת הדין לאופן שבו בוצעו העבירות:

"210. בסופו של יום, מדובר בסיפור מעשה של עורך-דין בעל יכולות מקצועיות מצויינות בתחומים בהם עסק, אשר ככל הנראה ניצל את חוסר הפיקוח המספק ברשות המיסים והצליח לגנוב כספים במשך שנים בהם שימש ככונס נכסים של רשות המסים. העדויות שאינן שנויות במחלוקת מעלות, כי הנאשם מכר ומימש עשרות נכסי נדל"ן של אנשים שחבו חובות לרשות המסים, ובמקום להעביר את כספי המימוש לרשות המסים על-מנת שייזקפו כנגד חובות החייבים ואת היתרה תעביר הרשות לחייבים, הנאשם נטל אותם לעצמו והעלימם. במספר מקרים מימש נכסים שערכם היה גבוה מסכום החובות, אך את היתרה לא הפקיד בקופת ההוצל"פ לטובת החייבים או עזבונם אלא נטל את היתרות לעצמו. הנאשם נהג מנהג בעלים בכספים שהגיעו לידי, לא המציא ראיות על ניהול חשבונות מסודרים, התנהל מול הרשות בחוסר תום לב תוך הפרה בוטה של תנאי ההתקשרות בינו לבין הרשות, ועשה דין לעצמו גם לאחר שקיבל הוראות מפורשות מסמנכ"ל גביה ברשות, מרשמי הוצל"פ ומערכאות שיפוטיות.

...

212. במהלך התקופה הרלבנטית בכתב-האישום, נהג הנאשם להפקיד את כספי התמורה ממכירת נכסי חייבים על-ידו ככונס נכסים לחשבונות הנאמנות בבנק מרכנתיל, כשמדי חודש משך מהחשבון – ללא כל יידוע או הרשאה של גורם כלשהו ברשות – עשרות אלפי ₪ לשימוש האישי, ולטענתו גם לכיסוי הוצאות המשרד. על-פי עדותו שלו, התנהל מעין רישום פנימי של "מקדמות", אותן משך הנאשם ללא קשר לסכומי שכר טרחה שנפסקו לטובתו בתיקים בהם הבשילה זכותו לשכר טרחה. כל עוד הרשות העבירה לטיפולו כמויות מאסיביות של תיקים, ציפה הנאשם לממן את משיכותיו מהתקבולים ממימוש הנכסים. עם זאת,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

כשהצטמצמה הפעילות של משרדו בעקבות הגדלת מאגר הכונסים, התמוטטה המערכת, כפי שתיאר זאת הנאשם: '...אתה משלם סכום מסוים ואז מגיעים תיקים חדשים, אתה מממש ואתה עוד פעם מכניס כסף לחשבון. זו מעין פירמידת מיידוף.' (מתוך הודעת הנאשם ת/93, עמ' 8, שורות 146 – 147).

...

220. הנאשם ביקש לשכנע, כי פעל כדין בכל התיקים, חזר ופירט את הפעולות שבוצעו בתיקי חייבים שונים, ועל כן לא הפר את חובת האמון כלפי לקוחו – רשות המסים, וכי אכן האמין באופן סובייקטיבי כי היה זכאי לכספים אותם העביר לחשבון הפרטי שלו או של משרדו. כאמור, עדותו של הנאשם לא היתה אמינה בעיניי, ובין השאר, הנאשם התחמק באופן מכוון ושיטתי מלענות לשאלות או להמציא מסמכים רלבנטיים, כך שמבחינתי אין ליתן כל משקל לקו ההגנה הבלתי-אמין שהציג. אך מעבר לכך, כפי שפורט בחלק המשפטי, אין משקל לאמונתו הסובייקטיבית של הנאשם, אשר אינה מתקרבת למבחן האדם ההגון, כשיסוד אי-היושר נבחן על-פי מבחן אובייקטיבי. מעשיו הכוללים של הנאשם הם כמעט בבחינת "הדבר מדבר בעדו", ולא ניתן לתת כל הסבר אחר להתנהלות הכוללת שלו, מלבד היותה התנהגות מרמתית של מי ששלח ידו ביותר מ- 15 מיליון ₪.

13. אישום זה מפרט 49 מעשי גניבה ספציפיים, אשר בוצעו במשך שנים. נסיבות לחומרה מובהקות הן סכום המעילה העצום, הפגיעה הברורה באוצר המדינה, והתכנון המדוקדק שמעשי המרמה הצריכו. באופן כללי ניתן לומר, כי הנאשם התנהל באופן שיטתי באמצעות פניות מעוררות אמון אל ראש ההוצל"פ ואל הממונים ברשות המסים, ביקש אישור על כל עסקה ומהלך וכביכול יידע על אודותיהם, אך ברוב המקרים פשוט נמנע מחלוקת היתרה, כפי שתואר בהרחבה בהכרעת-הדין. הנאשם ניצל את האמון שניתן בו על-ידי גורמי המקצוע ברשות המסים, את חוסר הפיקוח והעדר הסדר ב"תיקים ההיסטוריים", כשמתן האמון בו הוא אחת הסיבות שגרם לגילוי מאוחר, יחסית, של מעשיו.

14. מעבר לכך ראוי להדגיש, כי מעשיו אלו של הנאשם גרמו לנזקים לפרט ולציבור בהיבט רחב יותר. על-פי העדויות שנשמעו, מעשיו של הנאשם גרמו לכאוס במערכת. הנאשם לא העביר תשלומי חובה בגין הנכסים שמכר, וכך נוצרו קשיים לרוכשים של הנכסים; החוב של אותם חייבים, שנכסיהם נמכרו והנאשם הותיר בידו את הכספים, לא כוסה והמשיך לצבור קנסות, ריבית והצמדה, כשהרשות היתה מחויבת לבצע פעולות אכיפה כדי שהחובות לא יתיישנו; המתווה שגובש לפתרון המצב אילץ את רשות המסים למנות כונס נוסף על-מנת לעשות "סדר" באותם תיקים, ואת שכר-טרחתו שילמה רשות המסים (ולא החייבים).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

15. הנאשם ביצע את המעשים על רקע בצע כסף, כשמאפייני אישיותו אינם מהווים נסיבה לקולה או מפחיתים מהאחריות שלו. הנאשם ניצל את ליבת העיסוק המקצועי שלו, את האמון הבלתי-מסויג שניתן לו ואת הידע שלו לגנוב כספים תוך התנהלות במחשכים ועל רקע תאוות בצע, תפיסת אדנות מעוותת על הכספים והתנשאות על לקוחותיו.

16. אשר לנסיבות ביצוע העבירות באישום השני אזכיר, כי בעת שהנאשם שימש מנהל עזבון, מכר הנאשם דירה בחולון לבקשת בתו של המנוח – הגב' מיטל קלינגר, ושלח ידו בגניבת יתרת תשלומי הדירה על סך 390,000, אותם החזיק בנאמנות, בכך שנמנע מלהעבירם לגב' קלינגר. גם באירוע חמור זה, אני רואה לנכון להפנות לקביעות הרלבנטיות בהכרעת-הדין :

"261. בסופו של יום עדי התביעה האמינים והראיות האובייקטיביות שהוגשו על-ידי התביעה מעלים, כי הנאשם שוב פעל במחשכים, ולא הודיע דבר ללקוחותיו. ההפך הוא הנכון: הנאשם התחמק מבני משפחת קלינגר ולא נתן להם תשובות על שאלות בסיסיות, כפי שאף מתחייב היה מתפקידו כנאמן על הכספים. ואכן, יהיו טענות הנאשם אשר יהיו, אין עוררין על כך שעורך-דין, נאמן, מנהל עזבון או כונס נכסים, אינו רשאי ליטול לעצמו כספים במחשכים ולהעלות בדיעבד מני טענות קיזוז מעורפלות שאין להן כל תימוכין.

262. עיננו הרואות, כי הנאשם לא הכחיש את העברת הכספים המפורטים בכתב-האישום לחשבונו, כספים שמעולם לא העביר למיטל. עדותו הבלתי אמינה של הנאשם, אשר המשיך לדבוק בטענות קונספירציה תלושות לצד תפיסה משפטית מעוותת באשר לאופן התנהלותו כמנהל עזבון מעלות, כי הנאשם פעל במרמה, ואיני מאמינה לו שסבר שהתנהל כדין. לכך יש להוסיף, כי גם אם לא הוכחה שליחת יד בכספים נוספים, המציאות היא, שהנאשם פשוט רוקן את חשבון הנאמנות לצרכיו הוא, והותיר אחריו קורבנות חסרי אונים, ללא כל יכולת לעמוד מולו."

17. אירוע זה אכן בעל אופי חמור במיוחד, לא רק בשל העובדה שהנאשם ביצע את גניבת הכספים בעת שהיה מנהל עזבון, אלא משום שעולה ממנו הניצול של מעמדו החזק אל מול נפגעי עבירה מוחלשים במיוחד. הנאשם ניצל את חולשתה ואת חוסר הידע של מיטל קלינגר בצורה מכוערת וראויה לכל גינוי. מיטל קלינגר תיארה את תולדות חייה במהלך עדותה: היא גדלה בצלו של אב הלום קרב שחסה כל חייו במוסד, אמה נפטרה, עברה בין משפחות אומנה, וכיום היא אמא לבת עם צרכים מיוחדים. מיטל קלינגר ובעלה המתונו לכספים שאמורים היו לקבל על-מנת להיטיב את חייה של בתם ולהעניק לה טיפולים. הנאשם התנהל באופן שמצביע על

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

העדר אמפתיה לאנשים קשיי-יום אלו, ועשה ככל העולה על רוחו בכספים שהופקדו בידיו הנאמנות, תוך ניצול מטריד במיוחד של חולשתם של לקוחותיו הדלים, מחוסרי האמצעים ומוכי-הגורל אשר נתנו בו אמון בלתי-מסויג.

18. האישום השלישי, עניינו באירוע שקדם כרונולוגית למכירת דירתה של מיטל קלינגר, ובעת שהנאשם שוב משמש מנהל עזבון. הוא התבקש על-ידי חמותה של מיטל קלינגר – הגב' רונית קלינגר (ז"ל, אשר בינתיים נפטרה), לקוחה שלו במהלך שנים רבות, וילדיה (ביניהם בעלה של מיטל קלינגר ואח נוסף שהוכר כחוסה) למכור דירה באילת שנים רבות לאחר שבעלה נפטר. הנאשם אכן מכר את הדירה, שלח ידו בגניבת כספי תקבולי מכירת הדירה על סך של 106,083 ₪, אותם החזיק בנאמנות, ונמנע מלהעבירם ליורשי המנוח. כל ניסיונותיהם של היורשים לקבל את יתרת כספם, לרבות באמצעות פניות חוזרות ונשנות לנאשם, לא הועילו.

19. אשר לנסיבות האישום הרביעי, עניינו שונה משאר האירועים במובן זה, שהקשר בין הנאשם למתלונן החל במסגרת מיזם של מכרזים שהקים הנאשם בכדי למכור נכסים. המתלונן מסר לנאשם למכירה נכס יוקרה ולבסוף, הנאשם גנב סך של 395,000 ₪ בכך שנטל לעצמו ערבות שחולטה לאחר שחברה לא עמדה בהצעתה. המתלונן ביקש את כספי הערבות שחולטו, אולם הנאשם סירב ודרש שכר טרחה בסך 180 אלף ₪ + מע"מ בניגוד להסכם ביניהם, המתלונן סירב, והנאשם פשוט סירב להחזיר את הסכום במלואו. אביטל תבע את הנאשם בהליך אזרחי על הכספים האמורים, ובית-המשפט קבע כי הכספים הם בבחינת כספי לקוח.

20. הקביעות הרלבנטיות מהכרעת-הדין המתארות את הנסיבות הן כדלקמן :

"312. על בסיס הראיות שהוגשו והעדויות שנשמעו בהליך שהתנהל לפניי, שותפה אני לקביעות פסה"ד האזרחי (ת/126). באשר למהות היחסים בין הנאשם לבין המתלונן, הוכח כי המתלונן ייפה את כוחו של הנאשם לטפל עבורו בהליך המכרז למכירת הנכס כעורך-דין. ואכן, בהסכם שכר הטרחה (ת/110) נקבע, כי במידה והעסקה תצא אל הפועל יהיה הנאשם זכאי לשכר טרחה בשיעור 1% מערך הנכס - בסך 950,000 דולר + 10% ממחיר ההשבחה. בהסכם נקבע במפורש, כי אם העסקה לא תצא אל הפועל, לא יהיה הנאשם זכאי לשכר טרחה כלל.

313. עוד אני קובעת כי הוכח, שהנאשם קיבל את הערבות אותה הפקיד המציע במכרז בהיותו בא-כוחו של בעל הנכס – הוא המתלונן, אביטל, ועבור בעל הנכס... כספי החילוט מהווים "כספי לקוח".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

...

315. ... הראיות מצביעות על כך, כי הנאשם היה מודע לכך שאין בידו זכות בדין להחזיק בערבות הבנקאית. עוד בחקירתו במשטרה (ת/103) מסר הנאשם, כי לאחר פסק הדין בהמרצת הפתיחה, זימן יחד עם עו"ד אוהד הרן את אביטל ומסרו לו, שהם זכאים לשכר טרחה של 160 אלף ₪ מתוך הערבות שחולטה, ושאר הסכום - דהיינו 320 אלף ₪, יעבור לאביטל (עמ' 8). מאמירה זו ניתן להבין, כי כבר אז היה הנאשם מודע לכך, כי לא היתה לו זכות לכספי הערבות – אלא לשכר טרחה בלבד.

...

319. גם אם אתעלם מהתניה המפורשת בהסכם שכר-הטרחה לפיו הנאשם לא היה זכאי כלל לשכר טרחה היות והעסקה לא הושלמה, הרי שבכל מקרה הנאשם לא פעל על-פי חוק בכל הקשור לתשלום שכר-טרחה. כפי שנקבע בפסה"ד האזרחי, גם אם הנאשם סבר שהיה זכאי לשכר טרחה במקרה שהעסקה לא תצא לפועל, הרי שעל-פי סעיף 88 לחוק לשכת עוה"ד, המעניק לעורך-הדין זכות עכבון בכספי הלקוח שהגיעו לידו, היה עליו להגיש תביעה תוך שלושה חודשים מהיום שבו דרש אביטל את כספו שעוכב (דהיינו מיום 11.1.10), מהלך שהנאשם מעולם לא נקט בו. הנאשם נהג בדרכי מרמה ופשוט העמיד את המתלונן בפני מציאות מוגמרת, ונהג בכספי הערבות מנהג בעלים חרף מודעותו הברורה שלא כך הם פני הדברים. עיכוב כספי החילוט כולם מהווה ראייה נוספת לכך שהמדובר בגניבה פלילית על-ידי מורשה, ולא התנהלות מקצועית של עורך-הדין בתוך סכסוך אזרחי."

21. בשונה מאישומים 2 ו- 3, המתלונן באירוע זה הוא אדם חזק ומבוסס, אשר נאלץ לעבור מספר הליכים משפטיים עד אשר הצליח לגבות סכום של 130,000 ₪ מתוך החוב בהתאם להסדר תשלומים שגובש.

22. האישום החמישי, עניינו בעבירות מס נלוות לאישומים 1-4, ואדגיש, כי סכומי הכסף המיוחסים כהשמטת הכנסות באשר לאישום הראשון תוקנו באופן משמעותי, כך שהנאשם הורשע בהשמטת הכנסה של 7,723,021 ₪ (במקום סכום של יותר מ- 15.5 מיליון ₪), רק לאור העובדה שזה הוא הסכום בו הוחשד במהלך חקירותיו. בסך הכל הורשע הנאשם בהשמטת הכנסות בסכום עצום על סך 8,614,104 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

23. באשר למדיניות הענישה הנוהגת לעניין אישומים 1-4, ראוי לזכור את התכלית העיקרית בענישת עורך-דין שמעל בכספי לקוחותיו:

"המערער מעל באמונם של לקוחות אשר שכרו את שרותיו כעורך-דין, ובאחדים מהמקרים תוצאות מעשיו גרמו לאותם לקוחות תמימים נזקים קשים. אולם, לא רק את שמו הכתים המערער, אלא גם את שמו הטוב של ציבור שלם העושה מלאכתו נאמנה, הואיל ונשמת אפו של מקצוע עריכת הדין הוא האמון שהציבור נותן בו, והתנהגות מן הסוג בה חטא המערער, עלולה לערער אמון זה מן היסוד. זאת ועוד, המערער לא כשל באופן חד פעמי וחריג, אלא בשורה ארוכה מאד של עבירות אשר נמשכו מספר שנים, וקדמו להן מחשבה ותכנון. התנהגות כה קשה וחריגה חייבה את בית המשפט המחוזי להגיב עליה ביד קשה, הן כדי לגמול למערער על מעשיו, והן כדי להרתיע את הרבים..." (ראו בע"פ 7090/06 פרידמן נגד מדינת ישראל [16.10.07], להלן: "ע"פ פרידמן").

אשר לאישום 5, בנוגע לעבירות המס בו הורשע הנאשם, נאמר:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילותן התקינה של הרשויות הציבוריות" (ראו ברע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל [15.4.04], פסקה 6).

24. לצורך קביעת מתחמי ענישה ההולמים את נסיבות ביצוע העבירות, עיינתי בפסיקה שהוגשה על-ידי ב"כ המאשימה ובפסיקה נוספת. כפי שפורט לעיל, הנאשם לא הגיש פסיקה מטעמו ולא טען כל טענה רלבנטית בעניין זה, חרף ההזדמנות שניתנה לו לכך. אומר באופן כללי, כי אין מקום לקבוע "תעריף" מדויק המשווה בין הסכום בו שלח עורך דין ידו לבין אורך תקופת המאסר (ראו בע"פ 2143/10 שלום נגד מדינת ישראל [20.1.11], פסקה 8), אלא יש לערוך את האבחנות המתבקשות בהתאם לנסיבות עניינו של הנאשם:

ע"פ 72/14 מוחסן חוסאם נ' מדינת ישראל [2.4.15]: המערער, עו"ד, הורשע על-פי הודאתו בעבירות של הלבנת הון, גניבה בידי מורשה, עבירות מרמה וזיוף ועבירות מס המפורטות בשבעה אישומים שונים. המערער שלח ידו או ניסה לעשות כן, בכספם של 11 מתלוננים שונים, כאשר מ-4 מהם נלקח סכום כולל של כ-700 אלף ₪, שמרביתו לא הושב. הכספים הועברו לבני משפחתו של המערער. התביעה עתרה לעונש מצטבר של מעל עשר שנים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

על-פי המפורט באישום הראשון המערער ייצג מוכר חנות, הציע את הנכס לשני קונים שונים, וקיבל במרמה מידי שני הקונים סכומי כסף גדולים. שני המתלוננים ובעל הנכס נותרו ללא כספים, כשבנוסף בעל הנכס מצא עצמו ללא החזקה בנכס השייך לו וחשוף לתביעה אזרחית מצד הקונים. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר.

על-פי המפורט באישום השני המערער ייצג את המתלוננים במכירת דירתם, קיבל סכום כסף גדול מהקונה, וגנב את הכספים. המתלוננים שלא קיבלו את הכסף, נאלצו לפנות את הדירה ולהתגורר בשכירות במשך 3 חודשים, בעוד הרוכש מצא עצמו ללא הנכס ונאלץ גם הוא לגור בשכירות. נקבע מתחם עונש הולם שנע 2 ל- 4 שנות מאסר.

על-פי המפורט באישום השלישי, במסגרת עיסוקו כעו"ד, המערער קיבל לידי הנאמנות כספים כחלק מהסדר פשרה עם לקוחותיו, ושלח ידו בסך של יותר מ- 60 אלף ₪. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 2 ל- 4 שנות מאסר.

על-פי המפורט באישום הרביעי, המערער ייצג מתלוננים שביקשו למכור את דירתם. הקונה מסר למערער סכום כסף, והמערער ניסה לשלוח את ידו בכסף, כאשר זייף חוזה והציג אותו בפני הבנק. לאחר פניות חוזרות ונשנות מצד המתלוננים וב"כ הקונה הוחזר הכסף. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 1 ל- 3 שנות מאסר.

על-פי המפורט באישום החמישי המערער ניסה לשלוח את ידו בסכום כסף שגבה מחברת ביטוח עבור לקוחותיו. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 1 ל- 2 שנות מאסר.

על-פי המפורט באישום השישי המערער ייצג מתלוננים בתביעה שהוגשה כנגדם על-ידי בנק, וכשמסרו לו המתלוננים כסף על מנת להעבירו לבנק, ניסה המערער לגנוב את הכסף. רק בעקבות פניות חוזרות ונשנות של עו"ד אחרת שאת שירותיה שכרו המתלוננים, השיב סכום של 21 אלף ₪ מתוך 25 אלף ש"ח. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 1 ל- 2 שנות מאסר.

באישום השביעי שעניינו עבירות מס נקבע מתחם שנע 7 ל- 24 חודשי מאסר.

בית-המשפט המחוזי השית על המערער עונש של 7 שנות מאסר לצד קנס בסך 50 אלף ₪.

בית-המשפט העליון קיבל את הערעור באופן חלקי, הפחית את עונש המאסר בפועל והעמידו על תקופה של 6 שנות מאסר.

ע"פ פרידמן (הוגש על-ידי התביעה): המערער, עורך-דין, הודה בעובדות בכתב-אישום הכולל 19 אישומים והורשע בעבירות של גניבה בידי מורשה, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט. המערער גנב למעלה ממיליון ₪, ובכסף זה עשה שימוש למטרותיו האישיות. במשך 6 שנים ייצג המערער לקוחות אשר היו מעורבים בתאונות דרכים בהם נגרמו להם נזקי גוף, הגיע להסכמי פשרה עם החברות המבטחות ללא ידיעת הלקוחות, ושלשל את הכספים שקיבל לכיסו, כשלצורך כך זייף את חתימות הלקוחות. באחד האישומים ייצג נכה צה"ל שביקש למכור את דירתו, קיבל לידי סכום של 600 אלף ₪ בו היה אמור להחזיק כנאמן מכוח הוראתו של אגף השיקום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

במשרד הביטחון, עד לרכישת דירה אחרת עבור הנכה, ושילשל את הסכום האמור בעוד שמרשו הנכה נותר ללא קורת גג במשך מספר שנים.
על המערער הוטל עונש מאסר בפועל בן 6 שנים וקנס בסך 70 אלף ₪.
הערעור על חומרת העונש נדחה, כשצוין בפסק-הדין, כי המערער מעל באמונם של לקוחותיו, ובאחדים מהמקרים תוצאות מעשיו גרמו ללקוחותיו התמימים נזקים קשים. התנהגותו החריגה של המערער חייבה את בית-המשפט המחוזי להגיב ביד קשה, כדי לגמול למערער על מעשיו, ולהרתיע את הרבים.

ע"פ 755/10 **עיסאם חמדאן נ' מדינת ישראל** [24.11.10] (הוגש על-ידי התביעה): המערער, בעת ששימש כעורך-דין, קיבל מלקוחותיו סכומים שונים אותם היה אמור להחזיק בנאמנות, ובדיעבד התברר כי עשה בכספים אלה שימוש שלא כדין ונטל שלא כדין סכום של 1.4 מיליון ₪. המערער הודה בעובדות כתב-האישום שכלל 14 אישומים והורשע ב- 14 עבירות של גניבה בידי מורשה. בית-המשפט המחוזי הטיל עליו עונש מאסר בפועל בן 5 שנים ומחצה ופיצוי לכל אחד מהמתלוננים בסכום של 30,000 ₪.
ערעור על חומרת העונש נדחה, תוך שצוין כי גם אם המערער נקלע למצוקת אמת כתוצאה מאי-יכולתו לעמוד בהתחייבויות אותן נטל על עצמו הרי שאין מתקנים עוול בעוול אחר. עוד נקבע, שניתן ביטוי מספרי לשיהוי הבלתי סביר בהגשת כתב-האישום.

ע"פ **נרקיס** (הוגש על-ידי התביעה): המערער, עורך-דין, הורשע ב- 6 אישומים שעניינם עבירות של גניבה בידי עובד ציבור, מרמה והפרת אמונים, שעת ששימש כמנהל עיזבון מנוחה וזוכה מחלק העבירות שיוחסו לו. המערער נמצא אחראי לביצוע שורה ארוכה של מעשי מרמה בכספי העיזבון, שנבעו משליחת ידו ברכוש העיזבון והעברתו לשימושו הפרטי בסכום של כ- 2.3 מיליון ₪.

המערער התמנה לתפקיד אמן מיוחד כמנהל עיזבון, לאחר שידיד קרוב ביקש שייקח על עצמו את ניהול עיזבון המשפחה. באחד האישומים, הוכח כי דירת העיזבון נמכרה וסכומי התמורה הופקדו בחשבון הפרטי של המערער. במסגרת תפקידו שלח ידו בכספי העיזבון, ורוקן את קופת העיזבון כמעט כולה. הכספים נעלמו ורק מעט מהם הוחזרו. המערער ניהל תיק הוכחות ארוך, תוך נקיטה בקו הגנה שעיקרו האשמת אחרים במעל: פקידי בנק, מנהלי בנק ושותפו למשרד עורכי הדין. נקבע, כי התנהגותו לאחר גילוי העבירה והאופן בו ניהל את משפטו מצביעים על עיוות ערכי קשה ופסול מוסרי חמור המאפיינים את אישיותו ומאירים את אופי מעשיו. עוד ראוי לציין, כי בתקופה הסמוכה לאירועים המפורטים, ביצע המערער פעולות מרמה גם ביחס ללקוחות אחרים, שהיוו נושא נפרד להליך פלילי בו הורשע ונדון למאסר.
על המערער הוטל עונש של 4 שנות מאסר, פיצויים בסך חצי מיליון ₪ לזכות העיזבון, וקנס בסך 100 אלף ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

בית-המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש וקבע, כי על המערער הוטל עונש מקל בהתייחס לעומק החומרה שבמעשיו, במיוחד נוכח קיומם של מעשים פליליים נוספים. המשקל שניתן לנסיבות המקלות אפשר שהיה רב מדי, והערך היחסי שניתן לחומרת המעשים אפשר שלא היה מספיק, עקב ההנחה המוטעית כי מדובר במערער שעברו נורמטיבי. זיכוי המערער מעבירות מרמה והפרת אמונים בשל חפיפת יסודותיהם להרשעותיו בעבירות גניבה בידי עובד ציבור אינו מעלה ואינו מוריד לעניין העונש.

ע"פ 5115/12 **מדינת ישראל נ' נילמן** [10.6.13]: ערעור המדינה וערעור המערער על גזר דין, בו הושת עליה עונש של 7.5 שנות מאסר. עניינה של הפרשה בגניבה על-ידי מי שמונתה לשמש כאפוטרופסית על חוסים ששמו בה מבטחם, והיא הורשעה על-פי הודאתה בריבוי עבירות של גניבה בידי מורשה בצוותא, זיוף בנסיבות מחמירות בצוותא ושימוש במסמך מזויף בצוותא. המערער מונתה על-ידי בית-המשפט לענייני משפחה כאפוטרופסית של חוסים רבים, ונמסרה לה השליטה על נכסיהם. המערער גנבה בצוותא עם בן זוגה ועובדת נוספת שסייעה להם, סכום כולל של כ- 7.2 מיליון ₪ מרכושם וכספם של 20 חסויים. הגניבה נעשתה בשיטתיות דרך שימושים חוזרים בכרטיסי אשראי, משיכות במכשירי כספומט, משיכת שיקים ומכירת דירות וגניבת כספי התמורה. המערער ושותפיה ניסו להסוות את מעשיהם על-ידי רישומים חשבונאיים כוזבים וזיוף קבלות וחשבוניות, כאילו נמשכו כספי החסויים לטובתם ולמטרותיהם. בית-המשפט המחוזי קבע, כי יש להתחשב בנסיבות המקלות וביניהן הודאתה, הבעת החרטה, בנסיבות אישיות קשות מאוד העולות מהתסקיר, ובטיפול המסור של המערער בחסויים כפי שעלה מעדויות האופי.

בית-המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשה של המערער ל- 9 שנות מאסר. נקבע, כי עוצמת המעשים ומיהות הקורבנות מצדיקות החמרה, וכדרך ערכאת ערעור, אין ממצים את הדין.

ע"פ 5139/19 **איה שרה לביא נ' מדינת ישראל** [17.3.20]: המערער הורשעה על פי הודאתה בשש עבירות של גניבה בידי מורשה, בעבירה אחת של השמטת הכנסה, ובשתי עבירות לפי פקודת מס הכנסה. המערער, עורכת דין, החזיקה במסגרת עיסוקה בחשבונות בנק בהם הפקידה את כספי לקוחותיה בנאמנות. ב - 6 מקרים שונים נטלה לכיסה כספים שהופקדו בנאמנות בסכום של כ- 4.2 מיליון ₪. הדיונים בעניינה נדחו כדי לאפשר למערער להחזיר את הכספים שנטלה מלקוחותיה ועד ליום מתן גזר הדין הוחזר סכום כולל של 2,200,000 ₪. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 3 – 7 שנות מאסר בגין האישומים שעניינם גניבת הכספים, ובגין האישום שעסק בעבירות המס הנלוות קבע מתחם שנע בין 18 ל- 30 חודשי מאסר. בית-המשפט המחוזי ציין, כי בנסיבות רגילות העונש הראוי עומד על 6 שנות מאסר, אולם בשל הודאת המערער, קבלת אחריות על מעשיה והעובדה שהחזירה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

למעלה ממחצית הסכום אותו גנבה, הוחלט להשית עליה עונש מאסר של 3 שנות מאסר, והיא חויבה לפצות כל אחד מחמשת קורבנות עבירות הגניבה בסכום הפיצוי המקסימלי של 258,000 ₪. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ע"פ ג'סאר (הוגש על-ידי התביעה): המערער, עו"ד, נטל על עצמו את ייצוגם של שני בנקים מצריים, לשם הגשת תביעות כספיות בסכומים של מאות מיליוני ₪. המערער והבנקים חתמו על הסכמים שנועדו להסדיר את ההתקשרות ביניהם, וכל אחד מההסכמים נקב בסכומי האגרות שיעבירו הבנקים לצורך הגשת התביעות בשמם, וכן בשכר הטרחה של המערער בעבור הטיפול בתיק. בפועל, הגיש המערער בשם הבנקים בקשות למתן פסקי דין הצהרתיים, שהאגרה בגינם נמוכה, ואת הכספים שקיבל מהבנק, לכאורה עבור תשלום האגרות, שלשל לכיסו. בסך הכל המערער גנב באופן האמור סכומי כסף מהבנקים בסך של 21.5 מיליון ₪. המערער ניהל הוכחות, והורשע בעבירות של מרמה, זיוף ועבירות מתחום המס והלבנת ההון. נקבע כי המערער ביצע שלושה אירועים - שני מעשי מרמה נפרדים כלפי שני בנקים, שלכל אחד מהם נלוו עבירות של העלמת מס, ובגניבת כסף שנועד למומחה. בית-המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר לכל אחד מהאירועים, השית על המערער 4 שנות מאסר בגין כל אחד משני האירועים הראשונים, ו- 3 שנות מאסר בגין האירוע השלישי, וכעונש כולל הושת על המערער עונש של 9 שנות מאסר, קנס בסך 250 אלף ₪, ופיצויי של כחצי מיליון ₪ לבנק אחד, ו- 258 אלף ₪ לבנק השני. ערעור על ההרשעה ועל חומרת העונש נדחו. צוין, כי מתחם הענישה שנקבע בגין כל אחד מהמעשים נמוך בהרבה מהמתחם שהיה ראוי לקבוע בגין כל המעשים יחד, והעונש שהושת על המערער אינו חורג ממתחם זה.

25. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת **באישום הראשון מתחם עונש הולם אשר נע בין 7 - 10 שנות מאסר** לצד עיצומים כספיים ;

באישום השני – מאמצת את **מתחם עונש ההולם** לו טענה התביעה, **שנע בין 3- 5 שנות מאסר** לצד עיצומים כספיים ;

באישום השלישי 18 - 32 חודשי מאסר לצד עיצומים כספיים, כאשר לגישתי ניתן היה לטעון גם למתחם מחמיר יותר ;

באישום הרביעי אני מאמצת את **מתחם העונש ההולם** לו טען ב"כ המאשימה, **שנע בין 24 - 36 חודשי מאסר** לצד עיצומים כספיים, כאשר גם כאן לגישתי ניתן היה לטעון למתחם מחמיר יותר ובכל מקרה בעל טווח רחב יותר ;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

באישום החמישי, אני מאמצת את המתחם לו טען ב"כ המאשימה, וקובעת **מתחם עונש** **הולם שנע בין 30 – 50 חודשי מאסר לצד** עיצומים כספיים (ראו, למשל, בשינויים המחויבים : רע"פ 7135/10 יגאל חן נ' מדינת ישראל [3.11.10]).

26. באשר ל**נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות**, הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, והורשע לאחר שמיעת ראיות במיוחס לו בכתב-האישום. כידוע, אין בעצם ניהול המשפט כדי להוות שיקול להחמיר בעונשו של הנאשם, אך הנאשם לא יהיה זכאי להקלה של מי שמודה ולוקח אחריות על מעשיו. הדברים נכונים ביתר שאת על רקע העובדה שבמהלך שמיעת הראיות הנאשם לא בחל מלהשחיר את פניהם של נפגעי העבירות, של ממלאי תפקידים ציבוריים ובאנשים פרטיים נוספים.

27. יש מקום להתחשב בחלופי הזמן, אם כי המדינה לא השתתתה בכתב-האישום, וההליך התמשך בעיקר על רקע אופן ההתנהלות של הנאשם, אשר הוסיף נדבך של מורכבות לשמיעת התיק ולכתיבת הכרעת-הדין.

28. הנאשם אינו בעל עבר פלילי – אך כפי שטען ב"כ המאשימה, לאור אופי העבירות והעובדה שמדובר בעורך-דין, אין ליתן לנתון זה משקל של ממש.

29. הנאשם מיעט לדבר על חייו הפרטיים, ובכל מקרה לא הציג אותם בצורה סדורה בטיעונים לעונש. הנאשם הגיש לעיוני ספר שכתב ויצא לאור בשנת 2005 – "עסקים פורחים באוויר", שמגלה טפח מחייו. ממידע שמסר לפסיכיאטרים שבדקו אותו למדתי, כי המדובר באדם יליד 1955, גרוש מזה שנים רבות ואב לשני ילדים בגירים, שירת שירות צבאי מלא, ניהל משרד עורכי-דין עם מספר שכירים במשך שנים רבות, שטוען כי מאז 2014 נתמך על-ידי אימו הקשישה ומצוי במצוקה כלכלית.

30. לאור חוסר נטילת האחריות וניהול קו הגנה קיצוני, כשאין כל תובנה לחומרת המעשים, יש למקם את עונשו של הנאשם לקראת אמצע המתחמים שנקבעו, אך בסופו של יום לערוך חפיפה בין האישומים השונים, על-מנת לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר שעליו לשאת, כנדרש על-פי תיקון 113 לחוק העונשין.

31. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, כשהתחשבתי, בין השאר, ב**נסיבות המעשים בעלי החומרה היתרה לצד נסיבות הנאשם**, אני גוזרת את דינו כדלקמן:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 14-10-42814 מדינת ישראל נ' לוי

9 שנות מאסר בפועל.

12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות בהן הורשע.

מורה על תשלום פיצוי על סך 258,000 ש"ח למיטל קלינגר, ע.ת. 20, עד ליום 1.4.22;
פיצוי בסך 106,083 ₪, שיחולק בין יורשיו שבחיים של צבי קלינגר ז"ל, שישולם עד ליום
1.6.22;
אינני מטילה פיצוי לטובתו של משה אביטל, אשר אוחז בידו פסק-דין אזרחי כנגד הנאשם,
והנאשם השיב לו חלק מהכסף.

קנס בסך 300,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו, שישולם עד ליום 1.12.22.

ב"כ המאשימה יידע כל אחד מהנפגעים על אודות הפיצוי שנפסק, וימסור פרטיו למזכירות
בית-המשפט תוך 14 ימים.

על-מנת לאפשר התארגנות, הנאשם יתייצב לנשיאת מאסרו ביום 23.1.22 עד השעה 10:00
בבית סוהר הדירים או בכל מתקן כליאה אחר על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות
וגזר-דין זה.
על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון
של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.
אקבע ערובות להבטחת ההתייצבות למאסר לאחר שאשמע את טיעוני הצדדים.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ב, 23 דצמבר 2021, במעמד הנאשם וב"כ המאשימה.

דנה מרשק מירום, שופטת